

Vitorlások felépítése 3. rész

Hozzáadta: GyuSea

2004. október 19. Kedd 19:08

A cikksorozat, harmadik - egyben befejező - részében azt igyekszem bemutatni, hogy a vitorlázat alapján milyen alapvető hajótest-pusokak kaphatók és ezek meg.

Az árbocok, vitorlák alapján egy, másfél, kettő, három, és sok árbóc hajókra beszélhetünk, melyek további test-pusokra oszthatók. Az egyárbcos hajónak három alapvető test-pusa van, a catt, a szlup, és a kutter vitorlázat. A catt vitorlázat esetén a hajónak egyetlen nagy vitorlája van. Ez a vitorla lehet:

- klasszikus csonka vitorla
- lugger vitorla
- gámes (gaff) vitorla
- latin vitorla
- magas- (bermuda, marconi) vitorla
- arab vitorla
- háromcsés vitorla - velt vitorlaróddal
- trapézvitorla
- ká-nai (gyökény-) vitorla
- denevér- (szárnyas) vitorla
- csonka vitorla csés vitorlával A szlup vitorlázat kettő vitorlából áll, főt - és elvitorlából. A főt vitorla alapján a szlup kapható:

- klasszikus csonka vitorlával,
- magasvitorlával. Az elvitorla pedig az orrvitorla. Az orrvitorla segétsággal a hajó gyorsabb, jobban manőverezik. A kutter a három, vagy több vitorlával rendelkező egyárbcos neve. A főt vitorla szintén klasszikus csonka, vagy magas vitorla lehet. A klasszikus kutternek kettő felső vitorlája van, egy csés- és egy repülő vitorla. kutter vitorlázat:

- klasszikus csonka vitorlával,
- magasvitorlával
- klasszikus kutter vitorlázat A másfél árbóc hajónak kettő árboc van. Az első a főárbc, a hátsó főárbc. (kisebbségben a főárbc magas-, vagy klasszikus csonkavitorlát - leggyakrabban csés vitorlával kiegészítve - hordoznak.
- A Yawl hátsó főárbc a kormány mágasság, a hajó vágón talájlható, ezáltal kisméretű.
- A ketch hátsó főárbc a kormány előt, van, ezáltal nagyobb vitorlát hordozhat. Ez a vitorla általában is képes mozgasban tartani a hajót. A 18. században a ketchnek is keresztvitorlája volt.
- A ketchből alakult ki a csonka vitorlázatú ewer.
- Galiote. kettőárbcos vitorlások briggek és szónerek, valamint ezek kombinációi lehetnek. A brigg elv- és gáárbc is keresztvitorlát hordoz. A főárbc csonka vitorla is lehet, de ez nem jár együtt valamelyik keresztvitorla elhagyásával.

- brigg
- szónér
- klasszikus vitorlázatú
- magas vitorlázatú
- tarcs vitorlázatú A szónér mindhárom fő test-pusánál az elv-árbc elvitorlák találhatóak, valamint az első kettő test-pusánál csonka, vagy magas vitorla is. A tarcsvitorlázatú szónér elv-árbc csonka vitorlájának helyett a főárbchoz érés-tett tarcsvitorla tartozik. A klasszikus szónér mindkettő árboc csonka vitorlával és csés vitorlával van felszerelve. A briggek és szónerek keverékei az alábbiak lehetnek:

- Brigantin, mely elv-árbc teljes vitorlázatú, de kiegészítve a főárbc csonka vitorlával is. A főárbc csonka és csés vitorlát hordoz.
- Kettőárbcos derékcsés vitorlák szónér, főárbcin csés vitorlát hordoz a keresztvitorlák helyett.
- Kettőárbcos derék vitorlák szónér árbocain kettő keresztvitorla és egy-egy csonkavitorla van, de csés vitorlák nélkül. A csonka vitorlák helyettesítik a kereszt vitorlákat.
- Kettőárbcos sudárcsés vitorlák szónér, hasonló a derékcsés vitorlák szónérhoz, de árbocain csak egy keresztvitorla található.

- Kettőárbcos sudárvitorlák szónér elv-árbcit egy keresztvitorlával, főárbcit csonka és csés vitorlával szerelik fel.
- Kettőárbcos deréksudárvitorlák szónér elv-árbcjára kettő, főárbcjára egy keresztvitorlát helyeznek a csonkavitorla mellé. Az árbóktól eltérően, természetesen ezen hajótest-pusok is vannak elvitorlái. Háromárbcos vitorlások a szónérok, fregattok (teljes vitorlázatú hajók) és ezek keverékei.

- bark
- szónér
- fregatt A szónér barkváltozatai
- barketin
- derék vitorlák barketin
- sudárvitorlák barketin
- háromárbcos derékcsés vitorlák szónér
- háromárbcos derék vitorlák szónér
- háromárbcos sudárcsés vitorlák szónér

- hajóromlásból származó vitorlás szónok
- hajóromlásból származó vitorlás szónok Az elnevezések rendszere hasonló a tengeri hajók hajóromlásból származó vitorlások szintén barkók, szónokok, fregattok, és változataik tartoznak. A köpen egy hajóromlásból származó fregatt lehet.